

6 במרץ 2025

ו אדר תשפ"ה

אבא שלנו

לפני שנים, אבא ביקש שלא נספיד אותו.
תקראו פסוקים מהתנ"ך, הוא אמר.
ובכל זאת, החלטנו לעמוד כאן היום ולשאת דברים.
אבא - זהו אינו הספד, אלו הן מילות פרידה ולא פחות מכך - מילות אהבה.

"וְנִטְעָתִי אוֹתָם עַל אֲדָמָתָם, וְלֹא יִנְתְּשׁוּ עוֹד מֵעַל אֲדָמָתָם." עמוס ט, טו

אבא נולד בנהלל, בשנת 1927, לגרשון, איש העליה השנייה, ולמרים, אשת העליה השלישית.
בן זקונים. אח לנעמי ולצבי.

פיסת ביוגרפיה לקונית לכאורה הטומנת בחובה כל כך הרבה.

ימים שבהם אידיאולוגיה עזה וחלומות גדולים התגשמו על פיסת קרקע קטנה בעמק יזרעאל, שלפעמים הרגישה כמו מרכז העולם אם לא העולם כולו.

האהבה והמסירות למשפחה, למדינה ולאדמה שאבא ינק משחר ימיו עיצבו את חייו.

הוא אהב את המשק כאילו היה בנו החמישי, וכמו שהיינו צוחקים מידי פעם – אולי בכלל כבן בכור...

"טובה חכמה מגבורה" קהלת ט, טז

לצד אלו פיעמה באבא תשוקה עזה ללימוד ולידע – הכל עניין אותו – פיזיקה, כימיה, ביולוגיה, ארכיאולוגיה, היסטוריה, ציור...

הוא הגשים את חלומו ללמוד באוניברסיטה, למרות שכרבים מבני נהלל בתקופתו - בעודו נער לא זכה להשלים את מלוא חוק לימודיו. תוך כדי שהוא עובד במשק ומשרת שירות מילואים פעיל בשנים הראשונות שלאחר קום המדינה, אבא השלים בגרויות, התקבל ללימודים בפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית, והוסמך כאגרונום.

אבל מעבר לקורסים ולמוסדות פורמאליים אבא היה אוטודידקט אמיתי. הבית היה עמוס ספרים וחבורות מקצועיות - מ"השדה" ועד "קדמוניות" - ואבא הקפיד לקרוא, להתפתח ולאתגר את עצמו כל הזמן, כשאיכשהו - באופן יחודי לאבא וביצירתיות מופלאה - הכל נארג לפסיפס שלם.

גם החקלאות של אבא היתה כזאת – מושכלת, מדעית, חדשנית – אבא היה חייב אתגר ועניין. הוא טיפח זנים ורשם זכויות מטפחים על זן אגוזי מקדמיה וזן אגוזי פקאן יחודיים, ידע להגיע ליבולי שיא, וגם לדעת לעצור ולהחליט שמשוהו כבר לא כלכלי, או פרקטי.

"וְאִמְלֵא אֶתֹּךָ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה." שמות לא, ג'

אבא ידע לעשות כמעט הכל, ובעינינו ילדיו - הכל - הוא היה מהנדס טבעי, והיה הוגה, מתכנן ומייצר מכונות חקלאיות בהתאם לצרכיו. שולף חלק מדוד ישן וממנוע שכבר לא בשימוש, מוסיף גלגל שיניים, מרתך הכל ביחד ומגשים חלומות.

הוא ידע לצקת יסודות ותקרות, לבנות קירות ולפלס רצפות.

הוא נהנה לצייר ועסק במסגרות.

בנה לנו צעצועים בילדותנו ורהיטים בבגרותנו.

וידע לתזמן את פריחת הכרכומים בגינה בכל שנה - בדיוק מופלא וכמו קסם - לכבוד בוקר יום הולדתה של אמא.

"בְּנֵי אֲתָהּ, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּתִיךָ תְּהִלִּים ב', ז'

ההורות הגיעה אליך, אבא, בשלב מאוחר של חיך, אחרי שכבר היה נראה שלא תקרה - כמעט כנס.

ולמרות זאת, נראה שהיתה לך טבעית לגמרי.

תמיד היה לך, אבא, זמן בשבילנו – ללמד, להקשיב, לעודד, לנחם, להביא ולהחזיר, לחכות, ללוות, להאמין בנו ולחלום איתנו.

ידעת להקדיש זמן אישי לכל אחד מאיתנו ולגרום לנו להרגיש יחידים ומיוחדים.

גם כשלא הלכנו בדרכך ידענו שאהבתך נתונה לנו ללא גבולות ואינה תלויה בדבר.

"נִתֵּן לְיַעֲקֹב כֹּחַ וְלֹאִין אוֹנִים עֲצָמָה יִרְבֶּה". ישעיהו, מ, כט

בשנים האחרונות היית אומר לי, אבא, שזה הפסוק האהוב עליך בתנ"ך.

לא הפסקת להפתיע אותנו.

נוטע אלונים ברחבי העמק, מטפח ומשקה אותם - כדי שיום אחד - אני כבר לא אזכה לראות, היית אומר - יהיה צל להולכים ולרוכבים.

הולך עם המרסס על הגב בגיל 90.

יוצא עם הטרקטור לזרוע תילתן במטע הפקאנים כשאתה כמעט בן 95, כדי שיזהר בירוק מלבלב לכבוד יום חתונתי.

עד החודשים האחרונים ידענו שאם אתה לא בבית כנראה נמצא אותך משקה את הגינה, או במחסן – מחפש חוט ברזל או מזמרה.

אף אחד לא הבין איך, אבל אנחנו ידענו את התשובה הפשוטה – לא מדובר בכוחות גוף כי אם בכוחות נפש.

אבא שלנו –

אוהב כל כך ואהוב כל כך.

היית לנו לעוגן, למצפן כשהרחקנו נדוד, ולמגדלור בדרך חזרה הביתה.

לעד נתגעגע אל עיניך הזוהרות בכחול, שידעו להגיד הכל גם כשלא נאמרה מילה.

ולמרות שהמרינו את פיך היום אבא, ועוד הארכנו בדברים, יודעים שלא תכעס, ושכרגיל תתגאה בנו לא משנה מה.

באה מנוחה ליגע ומרגוע לעמל.

נוח בשלום על משכבך אבא אהוב שלנו.